

PATVIRTINTA
Šiaulių „Juventos“ progimnazijos
direktorius 2022 m. vasario 17 d.
įsakymu Nr. V-31

ŠIAULIŲ „JUVENTOS“ PROGIMNAZIJOS MOKYTOJŲ IR PAGALBOS MOKINIUI SPECIALISTŲ PROFESINIO TOBULĖJIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių „Juventos“ progimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų profesinio tobulėjimo aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja profesinio tobulėjimo tikslus, uždavinius, būdus, formas, principus, vertinimą ir profesiniam tobulėjimui skirtų lėšų panaudojimą.

2. Tvarkoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

3. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis 2020 m. balandžio 2 d. Švietimo ir mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-504 „Dėl valstybinių ir savivaldybių vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020-2022 metų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų patvirtinimo“, 2019 m. lapkričio 25 d. Švietimo ir mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-1367 „Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2007 m. kovo 29 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK – 556 „Dėl valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo nuostatų patvirtinimo pakeitimo“, Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo koncepcija, patvirtinta 2012 m. gegužės 30d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-899, 2014 m. rugpjūčio 29d. LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. 774 „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, 2015 m. rugsėjo 1 d. LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29d. įsakymo Nr. V-774 „Dėl reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

II SKYRIUS PROFESINIO TOBULĖJIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

4. Mokytojo, pagalbos mokiniui specialisto kryptingas ir nuoseklus tobulėjimas – būtina sąlyga siekti ugdymo kokybės, geresnių mokinių ugdymosi rezultatų, palankios ugdymosi aplinkos. Profesinis tobulėjimas padeda mokytojui, pagalbos mokiniui specialistui plėtoti profesines kompetencijas, tikslingai atnaujinant ir gilinant žinias apie mokomąjį dalyką ar ugdomąją sritį, ugdymo mokslų, švietimo politikos naujoves; tobulinant gebėjimus taikyti inovatyvius ir veiksmingus ugdymo(si) metodus, strategijas; stiprinant kūrybinio darbo nuostatas.

5. Kvalifikacijos tobulinimo, kuris apima įgytos kvalifikacijos plėtojimą ir profesinių kompetencijų tobulinimą, tikslas – tobulinti pedagoginių darbuotojų kompetencijas, įgyti kito mokomojo dalyko ar pedagoginės specializacijos ir (ar) vadovavimo ir lyderystės kompetencijų, siekiant švietimo kokybės.

6. Profesinių kompetencijų tobulinimo ir kvalifikacijos plėtojimo uždaviniai:

6.1. keisti mokymo ir (ar) vadovavimo praktiką ir nuostatas, siekiant pedagoginių darbuotojų profesinio meistriškumo;

6.2. kurti kokybės kultūrą;

6.3. diegti veiksmingesnius darbo būdus, nuolat įsivertinant, mokantis, dalijantis gerąja patirtimi.

7. Kvalifikacijos tobulinimą vykdo švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka patvirtinti pedagogų rengimo centrai ir akredituotos švietimo įstaigos ar kiti akredituoti švietimo teikėjai (toliau kartu – Institucijos), vadovaudamiesi šiais principais:

7.1. kontekstualumo – atsižvelgia į Lietuvos švietimo iššūkius, aktualijas, prioritetus ir kaitą, šiuolaikiško švietimo tendencijas ir ugdymo mokslų tyrimus, aktualius pedagoginių darbuotojų tobulinimosi poreikius;

7.2. atsakomybės – veikia priskirtų atsakomybių lauke ir atsako už kvalifikacijos tobulinimo programų turinio ir jų įgyvendinimo kokybę;

7.3. veiksmingumo – veikia lanksčiai ir atvirai; periodiškai įsivertina ir atnaujina kvalifikacijos tobulinimo programas, atsižvelgdami į jų veiksmingumą, remdamiesi įsivertinimu; siekia kokybės, sumaniai naudodami turimus išteklius;

7.4. tęstinumo – bendradarbiauja tarpusavyje ir su kitomis švietimo įstaigomis, sudarydami sąlygas pedagoginiams darbuotojams pradėti ir tęsti profesinių kompetencijų tobulinimą įvairiomis formomis;

7.5. lygių galimybių – yra socialiai teisingi ir užtikrina kvalifikacijos tobulinimo programų prieinamumą, nediskriminuojant pedagoginių darbuotojų einamų pareigų, lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kilmės, socialinės padėties, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

III SKYRIUS PROFESINIO TOBULĖJIMO BŪDAI, FORMOS, ORGANIZAVIMAS IR SKLAIDA

8. Pedagoginiai darbuotojai kvalifikaciją plėtoti gali įgydami kito (-ų) mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų), ugdymo srities pedagoginės specializacijos ir (ar) vadovavimo ir lyderystės kompetencijų aukštojoje mokykloje.

9. Pedagoginiai darbuotojai profesines kompetencijas gali tobulinti pagal neformaliojo švietimo kvalifikacijos tobulinimo programas ir savišvietos būdu.

10. kvalifikacijos tobulinimo programoje nustatomi konkretūs profesinių kompetencijų tobulinimo tikslai ir uždaviniai, apibrėžiamas mokymo(si) turinys, rezultatai bei vertinimo kriterijai. Trukmė ne mažesnė kaip 40 valandų (atskirais atvejais gali būti mažesnė), ji gali būti sudaryta iš vieno ar kelių modulių, įgyvendinama įvairiomis formomis (seminarai, kursai, stažuotės, darbo stebėjimo vizitai, projektai ir pan.);

11. pedagoginiai darbuotojai tobulinti profesines kompetencijas savišvietos būdu gali:

11.1 dalyvaudami įstaigos, kaip besimokančios bendruomenės, ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo veiklose: stebėdami ir aptardami ugdomasias veiklas/pamokas (vedamas „gyvai“ ar nuotoliniu būdu, filmuotas, fotografuotas ir pan.), reflektuodami praktinę veiklą, dalindamiesi patirtimi dalykinėse (metodinėse) grupėse, įsivertindami savo profesinę veiklą, atlikdami kitų pedagoginių darbuotojų profesinės veiklos analizę, ir pan.;

11.2 gilindami bendrąsias ir specialiąsias kompetencijas savišvietos būdu;

11.3 analizuodami mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų veiklą reglamentuojančius dokumentus.

12. Išvykimą į profesinio tobulinimo renginius mokytojas, pagalbos mokiniui specialistas derina su kuruojančiu vadovu ir ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas pateikia prašymą raštinėje (arba užpildo jį elektroniniu būdu).

13. Į tuos pačius profesinio tobulėjimo renginius, galima išvykti visam mokytojų kolektyvui/ grupei, jei:

13.1 kvalifikacijos renginys numatytas pagal strateginio/veiklos plano, Švietimo mokslo ir sporto ministro patvirtintus prioritetus, privalomus profesinio darbo mokymus. Tokiu atveju, mokytojams prašymų rašyti nereikia, rašomas direktoriaus įsakymas dėl viso dalyvių sąrašo.

13.2 į tuos pačius profesinio tobulėjimo renginius ugdomojo proceso metu išleidžiamas 1-2 mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai. Jei pageidaujančiųjų vykti yra daugiau, sprendimą dėl išleidimo priima mokyklos direktorius, pasitaręs su kuruojančiu vadovu.

14. Profesinio tobulėjimo prioritetai ir įsivertinimas nustatomi tokia tvarka:

14.1 profesinio tobulėjimo renginiai, susiję su progimnazijos veiklos prioritetais (numatyti strateginiame plane, metų veiklos plane);

14.2 profesinis tobulėjimas nemokamuose renginiuose;

14.3 profesinis tobulėjimas ne darbo metu.

15. Profesiniam tobulėjimui progimnazijos mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai turi teisę skirti ne mažiau kaip 5 dienas per metus, jei mokytojas, pagalbos mokiniui specialistas dirba pilnu etatu.

16. Mokytojo etatinio darbo krūvio sandaroje yra numatytos valandos, skirtos mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų profesiniam tobulėjimui.

17. Progimnazijos administracija:

17.1 teikia informaciją progimnazijos mokytojams apie siūlomas institucijų kvalifikacijos tobulinimo programas;

17.2 inicijuoja bendrų profesinio tobulėjimo renginių organizavimą progimnazijoje;

17.3 padeda mokytojams pasirengti asmeninius profesinio tobulėjimo planus; juos aptaria su mokytojais;

17.4 tiria mokytojų profesinio tobulėjimo poreikius bei derina juos su progimnazijos keliamais tikslais;

17.5 gali rekomenduoti ar pasiūlyti mokytojui ar komandai vykti į profesinio tobulėjimo renginį, susijusį su progimnazijos veikla ar strateginiais tikslais;

17.6 skatina mokytojus, organizuojant respublikines metodines – praktines konferencijas, progimnazijos metodines dienas, susirinkimus ir kt., praktiškai taikyti profesinio tobulėjimo renginiuose įgytas žinias ir gebėjimus;

17.7 skatina mokytojus dalintis gerąja patirtimi progimnazijoje, mieste, respublikoje ir tarptautiniu lygmeniu;

17.8 analizuoja, kaip mokytojai profesinio tobulinimo metu įgytas kompetencijas pritaiko ugdymo kokybei gerinti;

17.9 bendradarbiauja su profesinio tobulinimo institucijomis, teikia joms siūlymus ir pageidavimus dėl profesinio tobulinimo organizavimo;

17.10 skiria mokytoją metodininką ar ekspertą pradėjusio dirbti mokytojo, turinčio mažesnę nei 2 metų pedagoginio darbo patirtį, mentoriumi 1 mokslo metams.

18. Progimnazijos mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai:

18.1. mokslo metų pabaigoje pildo veiklos kokybės įsivertinimo formą (įsivertina praėjusių mokslo metų metodinę, ugdomąją veiklą, nurodo savo stipriąsias ir tobulintinas veiklos sritis, parengia asmeninio profesinio tobulėjimo ataskaitą ir numato kitų metų asmeninio profesinio tobulėjimo prioritetus) (1 priedas);

18.2. kalendorinių metų pabaigoje įsivertina asmeninį profesinį tobulėjimą, aptaria su kuruojančiu vadovu (2 priedas);

18.3. renkasi profesinio tobulėjimo būdus, programas, laiką, derina savo poreikius su progimnazijos tikslais, poreikiais, vadovų rekomendacijomis;

18.4. gali teikti siūlymus progimnazijos administracijai apie profesinio tobulėjimo kryptis, tematiką, būdus;

18.5. dalijasi gerąja patirtimi:

18.6. mokytojas ir vyresnysis mokytojas, vyresnysis pagalbos mokiniui specialistas:

18.6.1. stebi mokytojų metodininkų, ekspertų atviras pamokas /veiklas ar jų įrašus, geranoriškai kviečiasi kolegas į savo pamokas;

18.6.2. savo sėkmingo darbo patirtimi bei kvalifikacijos tobulinimo seminaruose, vebinaruose įgytomis žiniomis dalijasi progimnazijoje - metodinėse grupėse, metodinėse dienos „Kolega-kolegai“ bei virtualiuose pasitarimuose;

18.6.3. mokytojas, pagalbos mokiniui specialistas, turintis mažesnę nei 2 metų pedagoginio darbo patirtį, bendradarbiauja su progimnazijos administracijos paskirtu mentoriumi: stebi jo pamokas, kviečiasi į savo pamokas, konsultuojasi dėl pamokos metodikos, mokinių darbų vertinimo, mokymosi pagalbos teikimo, mokinių asmeninės pažangos fiksavimo ir t.t. bei 3 mėnesius detalizuoja ilgalaikius planus;

18.6.4. mokykloje naujai pradėjęs dirbti mokytojas, pagalbos mokiniui specialistas konsultuojasi dėl pamokos metodikos, mokinių darbų vertinimo ir kt. su mokytojais metodininkais, ekspertais, administracija.

18.7. mokytojas, pagalbos mokiniui specialistas metodininkas:

18.7.1. per mokslo metus veda atviras pamokas ir/ar veiklas arba jas įrašęs dalijasi su kolegomis virtualioje erdvėje;

18.7.2. rengia pristatymus apie sėkmingas pamokas, aktyvią ir įdomią veiklą, kuri skatina mokinių motyvaciją, leidžia pajusti sėkmę. Savo darbo patirtimi bei kvalifikacijos tobulinimo seminaruose, vebinaruose įgytomis žiniomis dalijasi metodinėse grupėse, metodinėse dienose „Kolega-kolegai“ bei virtualiuose pasitarimuose;

18.7.3. iki 1 mokslo metų talkina pradėjusiam dirbti mokytojui, pagalbos mokiniui specialistui, turinčiam mažesnę nei 2 metų pedagoginio darbo patirtį: stebi ir aptaria jo pamokas, kviečiasi į savo pamokas, konsultuoja rengiant ir detalizuojant ilgalaikius pamokų planus;

18.7.4. metodinėse grupėse, metodinėse dienose „Kolega-kolegai“, mokytojų tarybos posėdžiuose bei virtualiuose pasitarimuose teikia pasiūlymus dėl netradicinių, aktyvių metodų, inovatyvių darbo formų taikymo skirtingų mokomųjų dalykų pamokose, mokymosi pagalbos teikimo bei efektyvių ugdymo(si) metodų taikymo gabiems mokiniams;

18.7.5. skleidžia savo gerą patirtį, pagal kompetenciją teikia konsultacinę, didaktinę pagalbą ne tik progimnazijoje, bet ir savivaldybės, kitų regiono savivaldybių kolegomis; skleidžia gerą pedagoginio darbo patirtį įstaigoje, regione;

18.8. mokytojas, pagalbos mokiniui specialistas ekspertas:

18.8.1. per mokslo metus veda atviras pamokas ir/ar veiklas arba jas įrašęs dalijasi su kolegomis virtualioje erdvėje;

18.8.2. rengia pristatymus apie sėkmingas pamokas, aktyvią ir įdomią veiklą, kuri skatina mokinių motyvaciją, leidžia pajusti sėkmę. Savo darbo patirtimi bei kvalifikacijos tobulinimo seminaruose, vebinaruose įgytomis žiniomis dalijasi metodinėse grupėse, metodinėse dienose „Kolega-kolegai“ bei virtualiuose pasitarimuose;

18.8.3. iki 1 mokslo metų talkina pradėjusiam dirbti mokytojui, pagalbos mokiniui specialistui, turinčiam mažesnę nei 2 metų pedagoginio darbo patirtį: stebi ir aptaria jo pamokas, kviečiasi į savo pamokas, konsultuoja rengiant ir detalizuojant ilgalaikius pamokų planus;

18.8.4. metodinėse grupėse, metodinėse dienose „Kolega-kolegai“, mokytojų tarybos posėdžiuose bei virtualiuose pasitarimuose teikia pasiūlymus dėl netradicinių, aktyvių metodų, inovatyvių darbo formų taikymo skirtingų mokomųjų dalykų pamokose, mokymosi pagalbos teikimo bei efektyvių ugdymo(si) metodų taikymo gabiems mokiniams;

18.8.5. skleidžia savo gerą patirtį, pagal kompetenciją teikia konsultacinę, didaktinę pagalbą savivaldybės, kitų regiono savivaldybių kolegomis; skleidžia gerą pedagoginio darbo patirtį regione, šalyje bei užsienyje.

18.9. kiekvienas mokytojas per mokslo metus veda 2 ir daugiau pamokų/veiklų „Kolega-kolegai“, jas aptaria, fiksuoja.

IV SKYRIUS

KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO PLANAVIMAS IR VERTINIMAS

19. Progimnazijos direktorius, atsižvelgdamas į mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų asmeninio profesinio tobulėjimo prioritetus, numatytus progimnazijos profesinio tobulėjimo prioritetus sudaro sąlygas mokytojams, pagalbos mokiniui specialistams tobulinti kvalifikaciją.

20. Profesinis tobulėjimas planuojamas ir vykdomas šiomis kryptimis:

20.1 bendras profesinis tobulėjimas siejamas su progimnazijos strateginių tikslų ir uždavinių įgyvendinimu;

20.2 individualus profesinis tobulėjimas siejamas su darbo specifika, savišvieta.

21. Specializuotų renginių ir akademinų formų kvalifikacijos tobulinimas patvirtinamas dokumentais (pažymėjimais, diplomais, sertifikatais), kitų formų profesinis tobulėjimas patvirtinamas pažyma.

22. Grįžęs iš profesinio tobulėjimo renginio, skirto mokytojų kompetencijų tobulinimui, mokytojas, pagalbos mokiniui specialistas vykdo gerosios patirties sklaidą (metodinės grupės susirinkimuose, metodinėse dienose, virtualiuose pasitarimuose, mokyklos elektroniniame dienyne ir kt.).

23. Profesinio tobulėjimo pažymėjimai saugomi mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų asmeniniuose sektuvuose.

V SKYRIUS PROFESINIAM TOBULĖJIMUI SKIRTŲ LĖŠŲ PANAUDOJIMAS

24. Mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų profesinis tobulėjimas gali būti finansuojamas:

24.1 iš kvalifikacijos kėlimo lėšų:

24.1.1. už veiklos dokumentuose numatytas prioritetingas kvalifikacijos tobulinimo sritis, bendrus visiems pedagogams privalomus kursus, seminarus (gali būti skiriama iki 30 procentų visų kvalifikacijai skirtų lėšų);

24.1.2. už specialiosios pedagogikos ir psichologijos kursus.

24.2. darbuotojų asmeninėmis lėšomis;

25. Apie profesiniam tobulėjimui skirtas lėšas kalendorinių metų pradžioje mokyklos direktorius/direktoriaus pavaduotojas ugdydami informuoja mokytojus, pagalbos mokiniui specialistus.

26. Skiriant lėšas, atsižvelgiama į profesinio tobulėjimo renginio svarbą, kokybę bei jo reikalingumą progimnazijos konkrečiau pedagogo siekiamiems tikslams ir profesinio tobulėjimo sritims.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Dalyvavimas profesinio tobulėjimo renginiuose užsienyje yra pripažįstamas pagal profesinio tobulėjimo renginį organizavusios ar vykdydžiusios institucijos išduotus pažymėjimus.

28. Pedagogų prašymai dalyvauti profesinio tobulėjimo renginiuose ir direktoriaus įsakymai dėl leidimo vykti į profesinio tobulėjimo renginius saugomi progimnazijoje nustatyta dokumentų saugojimo tvarka.
